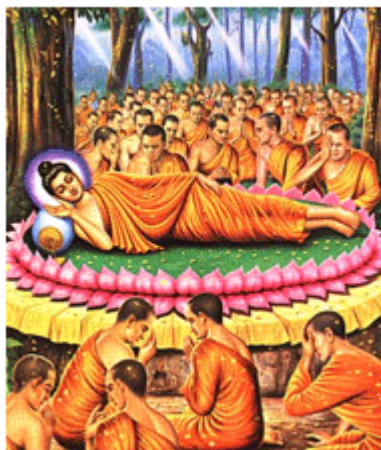

การนับศักราชและเหตุการณ์สำคัญ

ศักราช หมายถึง ปีที่กำหนดเอาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งซึ่งสำคัญมากสำหรับจดจำไว้
ศักราชที่มีกำหนดไว้มี คือพุทธศักราช (พ.ศ.) รัตนโกสินทร์ศก หรือ ร.ศ.) จุลศักราช (จ.ศ.)
คริสต์ศักราช (ค.ศ.) และมหาศักราช (ม.ศ.) ศักราชเหล่านี้เริ่มต้นนับแตกต่างกัน การที่จะเทียบ
ศักราชได้จึงต้องนำเอาระยะต่างที่เริ่มนับมาบวกเข้าหรือลบออกดังนี้
ระยะเวลาที่ต่าง

1. พุทธศักราช มากกว่า คริสต์ศักราช 543 ปี
2. พุทธศักราช มากกว่า มหาศักราช 621 ปี
3. พุทธศักราช มากกว่า จุลศักราช 1,181 ปี
4. พุทธศักราช มากกว่า รัตนโกสินทร์ศก 2,324 ปี
5. คริสต์ศักราช มากกว่า มหาศักราช 78 ปี
6. คริสต์ศักราช มากกว่า จุลศักราช 638 ปี
7. คริสต์ศักราช มากกว่า รัตนโกสินทร์ศก 1,781 ปี
8. มหาศักราช มากกว่า จุลศักราช 560 ปี
9. มหาศักราช มากกว่า รัตนโกสินทร์ศก 1,705 ปี
10. จุลศักราช มากกว่า รัตนโกสินทร์ศก 1,143 ปี

พุทธศักราช (พ.ศ.) เริ่มนับตั้งแต่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ซึ่งเดิมนับเอาวัน
เพ็ญ เดือน 6 เป็นวันเปลี่ยนศักราช ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงให้ถือเอาวันที่ 1 เมษายนแทน
อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมารัชกาลที่ 8 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เสียใหม่
โดยเริ่มนับตามสากลคือ วันที่ 1 มกราคม นับแต่ปี พ.ศ. 2483 เป็นต้นมา

พุทธศักราช (พ.ศ.) เริ่มนับตั้งแต่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน

คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มนับเอาตั้งแต่ปีที่พระเยซูเกิดเป็น ค.ศ. 1 ซึ่งเวลานั้น พ.ศ. มีมาแล้ว นับได้ 543 ปี การคำนวณเดือนของ ค.ศ. จะเป็นแบบสุริยคติ ดังนั้นวันขึ้นปีใหม่ของ ค.ศ. จะเริ่มในวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ในประเทศอินเดียทรงมีชัยชนะเป็นมหาศักราชที่ 1

คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มนับเอาตั้งแต่ปีที่พระเยซูประสูติ

จุลศักราช (จ.ศ.) เป็นการนับศักราชของประเทศพม่า เริ่มนับเมื่อ พ.ศ. ล่วงมาได้ 1,181 ปี โดยนับเอาวันที่พระเถระพม่ารูปหนึ่งนามว่า "นุพโสระหัน" ลี้กออกจาก การเป็นพระมาเพื่อชิงราชบัลลังก์ การนับเดือนปีเป็นแบบทางจันทรคติ โดยจะมีวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 เป็นวันขึ้นปีใหม่

รัตนโกสินทร์ ศก (ร.ศ.) ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ล่วงมาได้ 2,325 ปี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้บัญญัติขึ้น โดยเริ่มนับเอาวันที่รัชกาลที่ 1 ทรงสร้างกรุงเทพมหานคร เป็น ร.ศ. 1 และวันเริ่มต้นปี คือวันที่ 1 เมษายน จนต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้เลิกใช้ ร.ศ.

วิธีการเทียบศักราช เช่น การคิดเทียบหา พ.ศ.

- 1.) พ.ศ. = ค.ศ. + 543 หรือ ค.ศ. = พ.ศ. - 543
- 2.) พ.ศ. = ม.ศ. + 621 หรือ ม.ศ. = พ.ศ. - 621
- 3.) พ.ศ. = จ.ศ. + 1,181 หรือ จ.ศ. = พ.ศ. - 1,181
- 4.) พ.ศ. = ร.ศ. + 2,324 หรือ ร.ศ. = พ.ศ. - 2,324

เดิมเรารู้วันที่ 1 เมษายน เป็นวันเปลี่ยนศักราชใหม่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2483

เราจะถือว่ามีการเปลี่ยนแปลงศักราชใหม่ในวันที่ 1 มกราคม ซึ่งเป็นไปตามสากลนิยม ดังนั้นก่อน พ.ศ. 2484 ย้อนขึ้นไป พุทธศักราชจึงคาบเกี่ยวกับคริสต์ศักราช 2 ปี เช่น พ.ศ. 2483 เป็น คริสต์ศักราช 1940 กับ 1941 คาบเกี่ยวกันเพื่อความสะดวกให้ดูตารางเทียบศักราชต่อไป

อิจเราะห์ศักราช

คำว่า อิจเราะห์ แปลว่า การอพยพ อิจเราะห์ศักราชผู้เริ่มกำหนดใช้ศักราช อิจเราะห์เป็นคนแรกคือ อิมามอะลี บิน อะบีฏอลิบในสมัยการปกครองของอุมัร อิบน์ลค็อฏฏอบ (คอลีฟะฮุคนที่ 2) ซึ่งประกาศใช้ในปีที่ 7 หลังการอพยพ (ค.ศ. 629) โดยยึดปีที่นบีมุฮัมมัด ศาสนทูตแห่งอิสลาม อพยพออกจากเมืองมักกะฮ์(เมกกะ)สู่มะดีนะฮ์ ในปี ค.ศ. 622 เป็นต้นศักราช อิจเราะห์ อักษรย่อ อิจเราะห์ คือ ฮ.ศ. ในภาษาอังกฤษนิยมใช้ H.E. (Hijrah Era) หรือ A.H. (Anno Hejira)ระบบปฏิทินของ อิจเราะห์ศักราช เป็นระบบปฏิทินจันทรคติ นั่นคือ จะใช้ดวงจันทร์เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ดังนั้นในหนึ่งปีจันทรคติจึงมี 354 วันหากเป็นปีอธิกสุรทิน และ 355 วันหากเป็นปีอธิกสุรทินในรอบ 30 ปีจะมีอธิกสุรทิน 19 ครั้ง และอธิกสุรทิน 11 ครั้งชนมุสลิมใช้ปฏิทิน อิจเราะห์จนถึงทุกวันนี้

อิจเราะห์ศักราช เริ่มนับเมื่อวันบีมุฮัมมัด อพยพออกจากเมืองมักกะฮ์(เมกกะ)สู่มะดีนะฮ์

